

Judikatūras krājums

VISPĀRĒJĀS TIESAS RĪKOJUMS (septītā palāta)

2025. gada 23. maijā *

Atcelšanas prasība – Eiropas Finanšu uzraudzības sistēma – Savienības tiesību normu pārkāpumu izmeklēšana – EAAPI ieteikums par pasākumiem, kas veicami, lai nodrošinātu atbilstību Savienības tiesību aktiem – Regulas (ES) Nr. 1094/2010 17. panta 3. punkts – Nepārsūdzams akts – Nepieņemamība

Lietā T-204/24

Novis Insurance Company, Novis Versicherungsgesellschaft, Novis Compagnia di Assicurazioni, Novis Poistovňa a.s., Bratislava (Slovākija), ko pārstāv *A. Börner, S. Henrich* un *S. Förster*, advokāti,

prasītāja,

pret

Eiropas Apdrošināšanas un aroda pensiju iestādi (EAAPI), ko pārstāv *A. Terstegen-Verhaag* un *S. Dispiter*, pārstāvji, kuriem palīdz *H.-G. Kamman*, advokāts,

atbildētāja,

VISPĀRĒJĀ TIESA (septītā palāta)

šādā sastāvā: priekšsēdētāja *K. Kovalika-Bańczyka* [*K. Kowalik-Bańczyk*] (referente), tiesneši *E. Butidžidžs* [*E. Buttigieg*] un *G. Hese* [*G. Hesse*],

sekretārs: *V. Di Buči* [*V. Di Bucci*],

ņemot vērā tiesvedības rakstveida daļu, it īpaši:

- iebildi par nepieņemamību, kuru EAAPI izvirzījusi atsevišķā dokumentā, kas Vispārējās tiesas kancelejā iesniegts 2024. gada 16. jūlijā,
- prasītājas apsvērumus par iebildi par nepieņemamību, kas Vispārējās tiesas kancelejā iesniegti 2024. gada 29. augustā,
- Slovākijas Republikas un Eiropas Komisijas iestāšanās rakstus, kas Vispārējās tiesas kancelejā iesniegti attiecīgi 2024. gada 23. jūlijā un 2. augustā,

* Tiesvedības valoda – angļu.

izdod šo rīkojumu.

Rīkojums

- 1 Ar prasību, kas pamatota ar LESD 263. pantu, prasītāja – *Novis Insurance Company, Novis Versicherungsgesellschaft, Novis Compagnia di Assicurazioni, Novis Poistovňa a.s.* – lūdz atcelt Eiropas Apdrošināšanas un aroda pensiju iestādes (EAAPI) 2022. gada 16. maija ieteikumu, kas adresēts *Národná banka Slovenska*, par pasākumiem, kas veicami, lai nodrošinātu atbilstību Direktīvai 2009/138/EK (turpmāk tekstā – “apstrīdētais akts”).

Tiesvedības priekšvēsture

- 2 Prasītāja ir Slovākijā reģistrēta dzīvības apdrošināšanas sabiedrība, kas pakļauta *Národná banka Slovenska* (Slovākijas Valsts banka; turpmāk tekstā – “NBS”) uzraudzībai.
- 3 EAAPI 2022. gada 17. martā sāka izmeklēšanu, pamatojoties uz 17. panta 2. punktu Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) Nr. 1094/2010 (2010. gada 24. novembris), ar ko izveido Eiropas Uzraudzības iestādi (Eiropas Apdrošināšanas un aroda pensiju iestādi), groza Lēmumu Nr. 716/2009/EK un atceļ Komisijas Lēmumu 2009/79/EK (OV 2010, L 331, 48. lpp.). Ar šo izmeklēšanu bija paredzēts noskaidrot, vai NBS uzraudzības pilnvaras attiecībā pret prasītāju bija izmantojusi atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvai 2009/138/EK (2009. gada 25. novembris) par uzņēmējdarbības uzsākšanu un veikšanu apdrošināšanas un pārapsrošināšanas jomā (Maksāspēja II) (OV 2009, L 335, 1. lpp.).
- 4 EAAPI, pamatojoties uz Regulas Nr. 1094/2010 17. panta 3. punktu, 2022. gada 16. maijā pieņēma apstrīdēto aktu.
- 5 Tajā EAAPI vispirms ir konstatējusi, ka prasītāja nav ievērojusi noteikumus par tehniskajām rezervēm, maksāspējas kapitāla prasībām un minimālā kapitāla prasībām, kā arī noteikumus par ieguldījumiem, kas izklāstīti Direktīvā 2009/138 (apstrīdētā akta 58.–80. un 101. punkts). Turpinājumā EAAPI ir izvērtējusi kontroles pasākumus, ko NBS veikusi attiecībā pret prasītāju, un secinājusi, ka, nepieņemdamā nepieciešamos korektīvos pasākumus laikus un samērīgā veidā, NBS ir pārkāpusi Eiropas Savienības tiesību normas un nav izpildījusi kontroles saistības, kas izriet no Direktīvas 2009/138 29. panta 1. punkta un 34. panta 1., 2. un 6. punkta (apstrīdētā akta 81.–100., 103. un 105. punkts). Visbeidzot EAAPI ir paudusi uzskatu, ka no tā brīža NBS vajadzētu rīkoties nekavējoši un veikt pasākumus, kuri tai dod iespēju nodrošināt atbilstību Savienības tiesību aktiem (apstrīdētā akta 97., 100., 104. un 105. punkts).
- 6 Tālab ar apstrīdētā akta 105. punktu EAAPI ir sniegusi NBS šādus divus “ieteikumus”:

“1. NBS 45 kalendāro dienu laikā [...] būtu jāieņem nostāja, jāpārliedz un jāsecina, vai [prasītāja] ir ievērojusi NBS 2021. gada 19. aprīļa lēmumu attiecībā uz [noteikumu par] ieguldījumiem pārkāpumiem un tās 2022. gada 14. janvāra lēmumu attiecībā uz [noteikumu par] tehniskajām rezervēm pārkāpumiem.

2. *NBS* būtu jāpieņem tiesību normas un jāveic nepieciešamie pasākumi atbilstoši Direktīvas [2009/138] 76., 138., 139. un 141. pantam, lai nodrošinātu, ka prasītāja paredzētajos termiņos izpilda savas saistības *NBS* pilnīgas/integrētas intervences stratēģijas jomā, kā rezultātā vai nu strukturāli un ilgtspējīgi tiktu novērsti visi pārkāpumi, vai arī, ja tas būtu adekvāti vai obligāti, [prasītājas] licence tiktu anulēta uz Direktīvas [2009/138] 144. panta pamata.”
- 7 Turklāt EAAPI aicināja *NBS* desmit dienu laikā to informēt par tiesību normām, ko tā būs pieņēmusi vai ko tā plānotu pieņemt, lai nodrošinātu atbilstību Savienības tiesību aktiem (apstrīdētā akta 106. punkts).
- 8 Eiropas Komisija, pamatojoties uz Regulas Nr. 1094/2010 17. panta 4. punktu, 2022. gada 13. septembrī izdeva ieteikumu C(2022) 6455 final, kas adresēts *NBS*, par pasākumiem, kas veicami, lai nodrošinātu atbilstību Direktīvai 2009/138. Šis atzinums ir atcelšanas prasības, ko prasītāja cēlusi Vispārējā tiesā un kas reģistrēta ar lietas numuru T-179/24, priekšmets.
- 9 *NBS* 2022. gada 31. oktobrī anulēja prasītājas darbības atļauju (licenci) (turpmāk tekstā – “lēmums par licences anulēšanu”). 2023. gada 1. jūnijā *NBS* šo lēmumu atstāja negrozītu.

Lietas dalībnieku prasījumi

- 10 Prasītājas prasījumi Vispārējai tiesai ir šādi:
- atcelt apstrīdēto aktu;
 - piespriest EAAPI atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.
- 11 EAAPI prasījumi Vispārējai tiesai ir šādi:
- noraidīt prasību kā nepieņemamu;
 - piespriest prasītājai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.
- 12 Turklāt prasītāja būtībā lūdz Vispārējo tiesu veikt procesa organizatorisko pasākumu vai pierādījumu savākšanas pasākumu – uzdot EAAPI izsniegt visus dokumentus par kontroles procedūrām attiecībā uz prasītāju.

Juridiskais vērtējums

Par iebildi par nepieņemamību

- 13 No Vispārējas tiesas Reglamenta 130. panta 1. un 7. punkta izriet, ka pēc atbildētāja attiecīga lūguma Vispārējā tiesa par iebildi par nepieņemamību lemj, neizskatot lietu pēc būtības. Šajā gadījumā, tā kā Vispārējā tiesa uzskata, ka lietas materiāli tai sniedz pietiekamu informāciju, tā nolemj izskatīt šo prasību, neveicot papildu procesuālas darbības, jo prasītājas lūgtie procesa organizatoriskie pasākumi un pierādījumu savākšanas pasākumi nav nepieciešami.

- 14 Iebildē par nepieņemamību EAAPI apgalvo: pirmkārt, ja apstrīdētais akts neradītu saistošas tiesiskas sekas, tas nevarētu būt atcelšanas prasības priekšmets, otrkārt, ja šis akts nav nekas vairāk kā sagatavojošs akts un prasītāju neskar tieši, prasītājam nebūtu *locus standi* un, treškārt, prasība tiesā netika celta paredzētajā termiņā.
- 15 Prasītāja nepiekrīt iebildes par nepieņemamību trim daļām. Konkrētāk, tā apgalvo, ka apstrīdētais akts rada saistošas tiesiskas sekas un līdz ar to tas var būt atcelšanas prasības priekšmets. Tā būtībā paskaidro, ka ar šo aktu NBS ir uzlikts pienākums veikt iepriekš paredzētu pasākumu, proti, anulēt tās licenci.
- 16 Vispirms ir jāizvērtē iebildes par nepieņemamību pirmā daļa un līdz ar to jākonstatē, vai apstrīdētais akts ir to aktu vidū, par kuriem var celt atcelšanas prasību uz LESD 263. panta pamata.
- 17 Kā izriet no LESD 263. panta pirmās daļas, Savienības tiesas pārbauda to Savienības iestāžu, institūciju un struktūru aktu tiesiskumu, “kas pieņemti, lai radītu tiesiskas sekas [...] trešām personām”.
- 18 No tā izriet, ka LESD 263. pantā paredzētā atcelšanas prasība ir pieejama visu Savienības iestāžu, struktūru un institūciju veikto pasākumu un pieņemto noteikumu gadījumā – neatkarīgi no to formas, kuru nolūks ir radīt saistošas tiesiskas sekas (spriedums, 1971. gada 31. marts, Komisija/Padome, 22/70, EU:C:1971:32, 39. un 42. punkts; skat. arī spriedumu, 2021. gada 15. jūlijs, *FBF*, C-911/19, EU:C:2021:599, 36. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 19 Turpretī ikviens Savienības akts, kas nerada saistošas tiesiskās sekas, nav pakļauts LESD 263. pantā paredzētajai pārbaudei tiesā (skat. spriedumu, 2021. gada 15. jūlijs, *FBF*, C-911/19, EU:C:2021:599, 37. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 20 Citastarp tas ir sakāms par ieteikumiem, ar kuriem nav paredzēts radīt saistošas tiesiskās sekas. Proti, ar LESD 288. panta piekto daļu tika ieviesta īpaša Savienības aktu kategorija – ieteikumi – un ar tiešu formulējumu tika noteikts, ka tie “nav saistoši”, un tika paredzēts Savienības iestādēm, institūcijām un struktūrām, kuras var tos izdot, piešķirt pamudināšanas un pārliecināšanas pilnvaras, kas nošķiramas no pilnvarām pieņemt saistošus aktus (šajā nozīmē skat. spriedumus, 2018. gada 20. februāris, Beļģija/Komisija, C-16/16 P, EU:C:2018:79, 26. un 27. punkts, un 2021. gada 25. marts, *Balgarska Narodna Banka*, C-501/18, EU:C:2021:249, 79., 80. un 82. punkts un tajos minētā judikatūra).
- 21 Tomēr izņēmuma kārtā prasību atcelt ieteikumu var celt tad, ja apstrīdētais akts saturiski nav īstens ieteikums (spriedums, 2018. gada 20. februāris, Beļģija/Komisija, C-16/16 P, EU:C:2018:79, 29. punkts).
- 22 Lai noskaidrotu, vai akts rada saistošas tiesiskās sekas, tās – paturot prātā šā akta būtību – ir jāizvērtē pēc tādiem objektīviem kritērijiem kā šā akta saturs, vajadzības gadījumā ņemot vērā tā pieņemšanas kontekstu, kā arī to izdevušās Savienības iestādes, struktūras vai institūcijas pilnvaras (skat. spriedumu, 2021. gada 15. jūlijs, *FBF*, C-911/19, EU:C:2021:599, 38. punkts un tajā minētā judikatūra). Papildus tam var ņemt vērā arī subjektīvo kritēriju – akta izdevēja nodomu (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2021. gada 6. maijs, *ABLV Bank u.c./ECB*, C-551/19 P un C-552/19 P, EU:C:2021:369, 42. punkts).

- 23 Šajā gadījumā, pirmām kārtām, attiecībā uz apstrīdētā akta saturu, kura kopsavilkums izklāstīts šā rīkojuma 5. un 6. punktā, ir jānorāda, ka ar šo aktu ir tikai konstatēts prasītājas un NBS pieļauts Savienības tiesību normu pārkāpums un ka tajā ir tikai formulēti divi ieteikumi, kuri adresēti NBS un kuros izklāstīti pasākumi, kas tai jāveic, lai izbeigtu šo pārkāpumu. Šie pasākumi būtībā izpaužas tā, ka 45 dienu termiņā no jauna ir jāizvērtē prasītājas stāvoklis un attiecībā uz pēdējo minēto ir jāpieņem “pilnīga/integrēta” intervences stratēģija, kas būtu orientēta vai nu uz visu pārkāpumu noregulēšanu, vai uz tai piešķirtās licences anulēšanu.
- 24 Otrām kārtām, attiecībā uz apstrīdētā akta formulējumu ir konstatējams, ka abās autentiskajās valodu versijās gan šā akta nosaukumā, gan pamatojumā (apstrīdētā akta 1., 2., 14., 18., 55., 105. un 106. punkts) šis akts ir formulēts kā “ieteikums” (“*recommendation*” angļu valodas versijā un “*odporúčanie*” slovāku valodas versijā). Jāuzsver, ka norāde par jēdzienu “ieteikums” ir uzskatāma par skaidru norādi, ka minētā aktīva saturs nav paredzēts tam, lai radītu saistošas tiesiskas sekas (rīkojums, 2011. gada 26. janvāris, *FIBE/Parlaments*, T-550/10, nav publicēts, EU:T:2011:19, 19. punkts; pēc analogijas skat. arī spriedumu, 2005. gada 1. decembris, Itālija/Komisija, C-301/03, EU:C:2005:727, 21. un 22. punkts).
- 25 Turklāt apstrīdētais akts būtībā ir formulēts dispozitīvi – gan tā angļu valodas versijā, gan slovāku valodas versijā. Vairākkārt, it īpaši abos ieteikumos, kas minēti šā rīkojuma 6. punktā, ir izmantota vēlējuma izteiksme, par ko liecina frāzes “*should*” (vajadzētu) angļu valodā un “*by [...] mala*” (vajadzētu) slovāku valodā (apstrīdētā akta 100., 104. un 105. punkts).
- 26 Trešām kārtām, attiecībā uz apstrīdētā akta pieņemšanas kontekstu un tā izdevēja pilnvarām ir jāatgādina: kā izriet no Regulas Nr. 1094/2010 27. apsvēruma, šīs regulas 17. pantā ir paredzēts “trīsposmu mehānisms” – gadījumiem, kad valsts iestādei tiek pārņemts, ka tā uzraudzības praksē nav piemērojusi vai ir nepareizi vai nepietiekoši piemērojusi Savienības tiesību normas, it īpaši šīs regulas 1. panta 2. punktā minētos tiesību aktus, tostarp Direktīvu 2009/138.
- 27 Saskaņā ar Regulas Nr. 1094/2010 17. panta 2. punkta pirmo daļu EAAPI pirmajā posmā attiecīgā gadījumā izmeklē iespējamās Savienības tiesību aktu pārkāpumu vai nepiemērošanas gadījumus. Šīs izmeklēšanas beigās EAAPI, pamatojoties uz šīs regulas 17. panta 3. punkta pirmo daļu, attiecīgajai valsts iestādei var sniegt “ieteikumu, norādot pasākumus, kas veicami, lai nodrošinātu atbilstību Savienības tiesību aktiem”.
- 28 Otrais posms: ja viena mēneša laikā pēc EAAPI ieteikuma saņemšanas attiecīgā valsts iestāde nenodrošina atbilstību Savienības tiesību aktiem, Komisija, pamatojoties uz Regulas Nr. 1094/2010 17. panta 4. punkta pirmo daļu, var sniegt “oficiālu [formālu] atzinumu, pieprasot [šai] iestādei [šajā nolūkā] veikt nepieciešamos pasākumus”.
- 29 Trešais posms: ja attiecīgā valsts iestāde nerīkojas atbilstoši Komisijas izdotam formālam atzinumam tajā noteiktajā termiņā un ja ir izpildīti konkrēti nosacījumi, EAAPI, pamatojoties uz Regulas Nr. 1094/2010 17. panta 6. punkta pirmo daļu, attiecībā pret attiecīgo finanšu iestādi var pieņemt “atsevišķu finanšu iestādei adresētu lēmumu, pieprasot veikt visus nepieciešamos pasākumus, lai tā izpildītu pienākumus saskaņā ar Savienības tiesību aktiem, tostarp jebkādas darbības pārtraukšanu”.

- 30 Tātad no Regulas Nr. 1094/2010 17. panta formulējuma izriet, ka ieteikumos, ko EAAPI sniegusi uz šīs regulas 17. panta 3. punkta pamata, runa ir tikai par to, ka tiktu “norādīti” veicamie pasākumi, savukārt formālie atzinumi, ko Komisija izdevusi uz minētās regulas 17. panta 4. punkta pamata, un individuālie lēmumi, kurus EAAPI pieņēmusi uz šīs regulas 17. panta 6. punkta pamata, “pieprasa” to attiecīgajiem adresātiem veikt pasākumus.
- 31 Papildus tam Regulas Nr. 1094/2010 17. panta 7. punkta otrajā daļā ir paredzēts, ka tad, ja attiecīgās valsts iestādes veic pasākumus saistībā ar jautājumiem, uz kuriem attiecas Komisijas sniegts oficiāls [formāls] atzinums vai EAAPI individuāla lēmums, tās “ievēro attiecīgi vai nu šādu oficiālu atzinumu, vai lēmumu”. Turpretī nedz šajā normā, nedz kādā citā Regulas Nr. 1094/2010 normā nav paredzēts, ka šīm iestādēm būtu pienākums nodrošināt atbilstību EAAPI sniegtajiem ieteikumiem.
- 32 Tātad gan no Regulas Nr. 1094/2010 17. panta formulējuma, gan mehānisma trīsposmu struktūras izriet, ka šajā pantā ir noteikts, ka ieteikumi, ko EAAPI sniegusi uz šīs regulas 17. panta 3. punkta pamata, ir tikai ieteikumi un ar tiem nav paredzēts radīt attiecīgajai valsts iestādei vai attiecīgajai finanšu iestādei saistošas tiesiskas sekas. Turpretī formālie atzinumi, ko Komisija izdevusi uz Regulas Nr. 1094/2010 17. panta 4. punkta pamata, un individuālie lēmumi, kurus EAAPI pieņēmusi uz šīs regulas 17. panta 6. punkta pamata, to adresātiem rada saistošas tiesiskās sekas.
- 33 Turklāt Tiesa jau ir nospriedusi, ka ieteikumi, ko sniegusi Eiropas Banku iestāde (EBI), pamatojoties uz tiesību normu, kas formulēta identiski Regulas Nr. 1094/2010 17. panta 3. punkta normai, ietilpst Savienības aktu kategorijā, kas minēta LESD 288. panta piektajā daļā, un tātad ar tiem nebija paredzēts radīt saistošas tiesiskas sekas (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2021. gada 25. marts, *Balgarska Narodna Banka*, C-501/18, EU:C:2021:249, 79. un 80. punkts). Tātad par šādiem ieteikumiem nevar celt atcelšanas prasību uz LESD 263. panta pamata (šajā nozīmē skat. ģenerālvokāta M. Kamposa Sančesa-Bordonas [*M. Campos Sánchez-Bordona*] secinājumus lietā *Balgarska Narodna Banka*, C-501/18, EU:C:2020:729, 82. punkts).
- 34 Papildus – ceturtām kārtām – attiecībā uz apstrīdētā akta izdevēja nodomu ir jānorāda, ka lietas materiāli neliecina par to, ka EAAPI, pieņemdamā šo aktu uz Regulas Nr. 1094/2010 17. panta 3. punkta pamata, faktiski būtu vēlējusies izdot saistošu aktu, nevis tikai mudināt un pārliecināt. Konkrētāk, apstrīdētais akts neietver nevienu tieši formulētu norādi par to, ka NBS būtu pienākums nodrošināt atbilstību tajā ietvertajiem ieteikumiem.
- 35 Šādos apstākļos, ņemot vērā šā rīkojuma 23.–34. punktā minēto apsvērumu kopumu, ir secināms, ka apstrīdētais akts nerada saistošas tiesiskās sekas, un līdz ar to par šo aktu nevar celt atcelšanas prasību uz LESD 263. panta pamata.
- 36 Šo secinājumu neliek apšaubīt arī prasītājas argumenti.
- 37 Pirmām kārtām, prasītāja apgalvo, ka apstrīdētā akta saistošā iedarbība izriet no Regulas Nr. 1094/2010 17. panta formulējuma, ar šo pantu ieviestā mehānisma struktūras, kā arī no šīs regulas 39. pantā paredzētā EAAPI lēmumpieņemšanas procesa.
- 38 Šajā ziņā vispirms ir jānorāda, ka Regulas Nr. 1094/2010 17. panta formulējums neatbalsta prasītājas argumentāciju.

- 39 Pirmkārt, lai gan Regulas Nr. 1094/2010 17. panta 3. punkta pirmajā daļā ir paredzēts, ka EAAPI ieteikums “norād[a] pasākumus, kas veicami”, šī norāde attiecas tikai uz šā ieteikuma saturu un tai nav tādu seku, ka ieteikumam tiktu piešķirta saistoša un ierobežojoša iedarbība attiecībā uz to pasākumu veidu, kurus var veikt attiecīgā valsts iestāde.
- 40 Otrkārt, tik tiešām ir tā, ka ar Regulas Nr. 1094/2010 17. panta 3. punkta otro daļu attiecīgajai valsts iestādei ir uzlikts pienākums informēt EAAPI par pasākumiem, kurus tā veikusi vai plāno veikt, lai nodrošinātu atbilstību Savienības tiesību aktiem. Neatkarīgi no tā šis informēšanas pienākums, kas atgādināts apstrīdētā akta 106. punktā (skat. šā rīkojuma 7. punktu), nenozīmē, ka pasākumiem, kurus veikusi vai ieplānojusi veikt attiecīgā valsts iestāde, būtu jābūt saderīgiem ar pasākumiem, kas minēti EAAPI sniegtā ieteikumā.
- 41 Turpinot – no Regulas Nr. 1094/2010 39. panta 2. punkta pirmā un trešā teikuma gan izriet, ka EAAPI ir jāinformē “ikviens” šīs regulas 17. panta 3. punktā minētā ieteikuma “adresāts” par tās plāniem sniegt šo ieteikumu, lai tam būtu iespējams paust savu viedokli. Tomēr pretēji tam, ko apgalvo prasītāja, no šīm tiesību normām nevar izsecināt nedz to, ka attiecīgā finanšu iestāde būtu minētā ieteikuma adresāts, nedz to, ka pēdējais minētais būtu uzskatāms par saistošu lēmumu. Proti, minētās regulas 17. panta 3. punktā nav minēts neviens cits adresāts kā vien attiecīgā valsts iestāde un nav paredzēts, ka šāds ieteikums radītu saistošas tiesiskas sekas šai iestādei vai konkrētai finanšu iestādei.
- 42 Visbeidzot – tas, vai ieteikumam, kas sniegts, pamatojoties uz Regulas Nr. 1094/2010 17. panta 3. punktu, ir saistoša iedarbība, nevar būt atkarīgs no kārtības, kādā Komisija, pamatojoties uz šīs regulas 17. panta 4. punktu, formālu atzinumu pieņem gadījumā, kad pēc EAAPI ieteikuma sniegšanas attiecīgā valsts iestāde nenodrošinātu atbilstību Savienības tiesību aktiem. Līdz ar to nav nozīmīgi, ka pēdējā minētajā gadījumā Komisija var sniegt formālu atzinumu bez nepieciešamības iepriekš papildus veikt jebkādas “pierādījumu savākšanas pasākumus”.
- 43 Otrām kārtām, prasītāja apgalvo, ka apstrīdētais akts tika pieņemts procesā pret konkrētu finanšu iestādi un ka tajā attiecībā pret to ir paredzēti īpaši pasākumi, piemēram, tās licences anulēšana. Tā uzskata, ka šādā gadījumā ieteikums, ko sniegusi EAAPI, rada saistošas tiesiskas sekas.
- 44 Šajā ziņā ir jānorāda, ka Regulas Nr. 1094/2010 17. panta 1. punkts attiecas uz situācijām, kurās kāda valsts iestāde pārkāpj Savienības tiesību normas, tostarp un “jo īpaši” uz gadījumu, kad šī iestāde “nenodrošin[a], [lai] finanšu iestāde ievēro[tu] [Savienības tiesību] aktos noteiktās prasības”. No tā izriet, ka apstāklis, ka ieteikums, kas sniegts, pamatojoties uz šo normu, attiecas uz konkrētas finanšu iestādes stāvokli un aicina attiecībā pret to veikt īpašus pasākumus, nevar tam piešķirt – izņēmuma jeb atkāpes veidā – saistošu iedarbību.
- 45 Vēl jāpiebilst, ka pretēji tam, ko apgalvo prasītāja, šā rīkojuma 33. punktā minētais 2021. gada 25. marta spriedums *Balgarska Narodna Banka* (C-501/18, EU:C:2021:249) tika taisīts par EBI ieteikumu attiecībā uz konkrētas finanšu iestādes, proti, *Korporativna trgovska banka AD*, stāvokli. No tā izriet, ka spriedumā minētais princips, ka ar EBI ieteikumiem nav paredzēts radīt saistošas tiesiskas sekas, pēc analogijas ir attiecināms arī uz šo lietu.
- 46 Trešām kārtām, prasītāja būtībā apgalvo, ka EAAPI ar galīgas nostājas ieņemšanu ir vēlējusies ierobežot vai likvidēt *NBS* rīcības brīvību, pieprasot, lai tā nekavējoši anulētu prasītājas licenci, izslēdzot pakāpeniskāku pieeju un jebkādas citus pasākumus.

- 47 Šajā ziņā vispirms ir konstatējams, ka apstrīdētais akts ir formulēts dispozitīvi (skat. šā rīkojuma 25. punktu) un ka tas ietver tikai ieteikumus (skat. šā rīkojuma 23. punktu), bet neuzdod un neaizliedz *NBS* veikt jebkādus konkrētus pasākumus.
- 48 Konkrētāk, *EAAPI* ir atstājusi *NBS* ziņā konstatējumu, vai tā bija faktiski izsmēlusi iespējamu un samērīgu pasākumu sarakstu vai tomēr – gluži pretēji – vēl bija pieejami citi alternatīvi pasākumi (apstrīdētā akta 104. punkts). Līdz ar to tā ir tikai ieteikusi *NBS* “pieņemt tiesību normas un veikt nepieciešamos pasākumus” un aicinājusi anulēt licenci, bet vienīgi tad, ja šis pasākums izrādītos “adekvāts vai obligāts” (otrais ieteikums, kas iekļauts apstrīdētā akta 105. punktā un minēts šā rīkojuma 6. punktā). No tā izriet, ka prasītājam nav pamata apgalvot, ka *EAAPI* būtu uzlikusi *NBS* pienākumu anulēt tās licenci, izņemot pakāpeniskāku pieeju un jebkādus citus pasākumus.
- 49 Turpinot – papildus apstāklim, ka *EAAPI* nav lēmusi par galīgu nostāju attiecībā uz veicamo pasākumu veidu, prasītājam nav pamata apgalvot, ka tad, ja kāda Savienības iestāde, institūcija un struktūra ir sagatavojusi galīgu nostāju un tādējādi ir paudusi gribu izbeigt jebkādu sākotnējo pārbaudi, par pieņemto aktu joprojām var celt atcelšanas prasību uz *LESD* 263. panta pamata, kā izrietot no 2010. gada 18. novembra sprieduma *NDSHT/Komisija* (C-322/09 P, EU:C:2010:701, 58. punkts). Proti, minētā sprieduma 51.–56. punktā Tiesa būtībā ir tikai nospriedusi, ka tad, ja Komisija pēc kādas sūdzības izskatīšanas implīcīti atteiktos sākt *LESD* 108. panta 2. punktā paredzēto procedūru, lai veiktu pārbaudi par valsts atbalstu, tā nevis veiktu tikai pagaidu pasākumu, bet pieņemtu galīgu lēmumu, kas radītu saistošas tiesiskas sekas un par ko pēc tam varētu celt atcelšanas prasību. Tātad minētais spriedums attiecās uz gadījumu, kad aplūkojamā ES iestāde bija pilnvarota pieņemt lēmumu, nevis – kā šajā lietā – tikai sniegt ieteikumu attiecīgajai valsts iestādei.
- 50 Turklāt, pat ja tiktu pierādīts apstāklis, ka Komisija būtu īstenojusi kādu “politisku spiedienu” uz *NBS*, lai tā anulētu prasītājas licenci, tas nav pietiekams, lai atzītu, ka šī iestāde bija plānojusi pārsniegt savas pamudināšanas un pārliecināšanas pilnvaras un pieņemt aktu ar saistošu iedarbību, kas nav paredzēts Regulas Nr. 1094/2010 17. panta 3. punktā.
- 51 Visbeidzot – pat pieņemot, ka būtu pierādīts apstāklis, ka apstrīdētajam aktam atzinuma C(2022) 6455 final pieņemšanā (skat. šā rīkojuma 8. punktu) un pēc tam lēmuma par licences anulēšanu pieņemšanā varēja būt katalizatora loma, tas izriet tikai no tādu procedūru pastāvēšanas, kurās iesaistās un mijiedarbojas *EAAPI* un Komisija, no vienas puses, un valsts iestādes, tostarp *NBS*, no otras puses. Tātad šis apstāklis nedod iespēju paredzēt, ka apstrīdētais akts būtu juridiski saistošs.
- 52 Ceturtām kārtām, prasītāja būtībā apgalvo, ka iespēja celt tiešu prasību par apstrīdēto aktu ir nepieciešama, lai varētu nodrošināt efektīvu tiesību aizsardzību tiesā atbilstoši Eiropas Savienības Pamattiesību hartas (turpmāk tekstā – “Harta”) 47. pantam. Tā paskaidro, ka Slovākijas tiesās celta prasība par lēmumu par licences anulēšanu, kas papildināta ar apstrīdētā akta tiesiskuma netiešu apšaubīšanu, būtu nejaušībai pakļauta un nepietiekama.
- 53 Šajā ziņā ir jāatgādina, ka ar Hartas 47. panta pirmo daļu garantētajām tiesībām uz efektīvu tiesību aizsardzību tiesā nav mērķa grozīt Līgumos paredzēto pārbaudes tiesā sistēmu un it īpaši noteikumus par Savienības tiesās celto tiešo prasību pieņemamību. Tātad *LESD* 263. pantā minētie pieņemamības nosacījumi ir jāinterpretē, ņemot vērā tiesības uz efektīvu tiesību aizsardzību tiesā, tomēr neizslēdzot šos *LESD* tekstā tieši formulētos nosacījumus (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2015. gada 28. aprīlis, *T & L Sugars* un *Sidul Açıncıcares/Komisija*, C-456/13 P, EU:C:2015:284, 43. un 44. punkts un tajā minētā judikatūra). Līdz ar to jēdziena “apstrīdams

akts” interpretācija Hartas 47. panta gaismā nevar izraisīt to, ka tiktu noraidīts nosacījums par saistošām tiesiskām sekām, kas paredzētas LESD 263. panta pirmajā daļā, jo citādi tiktu pārsniegta kompetence, kas ar LESD piešķirta Savienības tiesām (skat. spriedumu, 2020. gada 9. jūlijs, Čehijas Republika/Komisija, C-575/18 P, EU:C:2020:530, 52. punkts un tajā minētā judikatūra).

- 54 Taču tieši tā tas būtu, ja prasītājam būtu ļauts celt atcelšanas prasību par EAAPI ieteikumu, kas nav uzskatāms par apstrīdamu aktu šā rīkojuma 18.–22. punktā minētās judikatūras izpratnē.
- 55 Turklāt ir jānorāda, ka Savienības tiesai ir kompetence prejudiciāla nolēmuma ietvaros spriest par to, vai Savienības iestāžu pieņemti akti ir spēkā bez jebkādiem izņēmumiem un, konkrētāk, arī ieteikumi, kurus EAAPI sniegusi, pamatojoties uz Regulas Nr. 1094/2010 17. panta 3. punktu (šajā nozīmē un pēc analogijas skat. spriedumu, 2021. gada 25. marts, *Balgarska Narodna Banka*, C-501/18, EU:C:2021:249, 82. un 83. punkts un tajos minētā judikatūra). No tā izriet, ka saistībā ar prasību par *NBS* veiktajiem pasākumiem, tostarp lēmumu par licences anulēšanu, Slovākijas tiesas nepieciešamības gadījumā varēs vērsties Tiesā ar prejudiciālā nolēmuma tiesvedību, lai novērtētu, vai apstrīdētais akts ir spēkā.
- 56 Prasītājas minētie sarežģījumi praksē saistībā ar Slovākijas tiesās celtas prasības iedarbīgumu un apstrīdētā akta papildu pārbaudi nešķiet neatrisināmi.
- 57 Vispirms – apstāklis, ka *NBS* lēmums par licences anulēšanu neesot balstīts uz apstrīdēto aktu un pat neietverot atsauci uz to, drīzāk atbalsta EAAPI tēzi, ka *NBS* neesot ievērojusi šo aktu un esot izmantojusi citādu pieeju. Šādā gadījumā varētu izrādīties, ka lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ar novērtējumu, vai ir spēkā minētais akts, varētu nebūt nepieciešams.
- 58 Turklāt attiecībā uz *NBS*, EAAPI un Komisijas savstarpēji nosūtīto dokumentu “slepenumu” Slovākijas tiesas nepieciešamības gadījumā varēs uzdot *NBS* sagatavot šos dokumentus vai, ja tas netiktu izdarīts, lūgt EAAPI un Komisiju tām izsniegt minētos dokumentus. Proti, LES 4. panta 3. punktā nostiprinātais lojālas sadarbības princips nozīmē, ka Savienības iestādēm, institūcijām un struktūrām principā ir pienākums pēc iespējas drīz iesniegt dalībvalsts tiesas pieprasīto informāciju (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2002. gada 26. novembris, *First un Franex*, C-275/00, EU:C:2002:711, 49. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 59 Turpinot – prasītāja nav argumentējusi apgalvojumu, ka Slovākijas tiesās notiekošā tiesvedība ir ilga un ka tai neesot termiņus apturošas iedarbības. Jebkurā gadījumā tas, ka nav pieejams tiesību aizsardzības līdzeklis ar lēmumu apturošu iedarbību, ne vienmēr ir uzskatāms par tiesību uz efektīvu tiesību aizsardzību tiesā neievērošanu (šajā nozīmē un pēc analogijas skat. spriedumu, 2015. gada 17. decembris, *Tall*, C-239/14, EU:C:2015:824, 59. punkts). Turklāt gan no Hartas 47. panta pirmās daļas, gan no LES 19. panta 1. punkta otrās daļas izriet, ka dalībvalstis ievieš tādu tiesību aizsardzības līdzekļu un procedūru sistēmu, kas nodrošina tiesību uz efektīvu tiesību aizsardzību tiesā ievērošanu jomās, uz kurām attiecas Savienības tiesību akti (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2015. gada 28. aprīlis, *T & L Sugars un Sidul Açúcares*/Komisija, C-456/13 P, EU:C:2015:284, 49. un 50. punkts un tajos minētā judikatūra).
- 60 Visbeidzot – apstāklis, ka Komisija 2024. gada 24. aprīlī nolēma pret Slovākijas Republiku sākt LESD 258. pantā paredzēto pārkāpuma procedūru – ar pamatojumu, ka *NBS* neesot izpildījusi saistības, kas izriet no uzraudzības pilnvaru īstenošanas attiecībā pret prasītāju –, pašam par sevi jebkurā gadījumā nevar būt tāda mērķa vai seku, ka prasītājam tiktu liegta efektīva tiesību aizsardzība Slovākijas tiesās.

- 61 No izklāstīto apsvērumu kopuma izriet, ka, tā kā apstrīdētajam aktam nav saistošu tiesisku seku, par to nevar celt atcelšanas prasību uz LESD 263. panta pamata.
- 62 Līdz ar to iebildes par nepieņemamību pārējo daļu izvērtēšana nav nepieciešama, savukārt šīs iebildes pirmā daļa ir jāapmierina un prasība ir jānoraida kā nepieņemama.

Par pieteikumiem par iestāšanos lietā

- 63 No Reglamenta 142. panta 2. punkta izriet, ka iestāšanās lietā ir pakārtota galvenajai tiesvedībai un ka tās priekšmets zaudē spēku, ja prasības pieteikums citastarp ir atzīts par nepieņemamu. Tā kā šajā gadījumā prasība ir noraidāma kā nepieņemama, par Slovērijas Republikas un Komisijas iesniegtajiem pieteikumiem par iestāšanos lietā vairs nav jālemj.

Par tiesāšanās izdevumiem

- 64 Pirmām kārtām, saskaņā ar Reglamenta 134. panta 1. punktu lietas dalībniekam, kuram nolēmums ir nelabvēlīgs, piespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, ja to ir prasījis lietas dalībnieks, kuram nolēmums ir labvēlīgs. Tā kā spriedums ir nelabvēlīgs prasītājam, ir jāpiespriež tai segt savus tiesāšanās izdevumus, kā arī atlīdzināt EAAPI tiesāšanās izdevumus atbilstoši pēdējās minētās prasījumiem, izņemot tiesāšanās izdevumus saistībā ar pieteikumiem par iestāšanos lietā.
- 65 Otrām kārtām, saskaņā ar Reglamenta 144. panta 10. punktu, ja tiesvedība pamatlietā tiek izbeigta, pirms ir pieņemts lēmums par pieteikumu par iestāšanos lietā, pieteikuma par iestāšanos lietā iesniedzējs un puses sedz savus tiesāšanās izdevumus saistībā ar pieteikumu par iestāšanos lietā. Šajā gadījumā prasītāja, EAAPI, Slovērijas Republika un Komisija katra sedz savus tiesāšanās izdevumus saistībā ar pieteikumiem par iestāšanos lietā.

Ar šādu pamatojumu

VISPĀRĒJĀ TIESA (septītā palāta)

izdod rīkojumu:

- 1) **Prasību noraidīt.**
- 2) **Izbeigt tiesvedību par Slovērijas Republikas un Eiropas Komisijas pieteikumiem par iestāšanos lietā.**
- 3) ***Novis Insurance Company, Novis Versicherungsgesellschaft, Novis Compagnia di Assicurazioni, Novis Poistovňa a.s.* sedz savus tiesāšanās izdevumus un atlīdzina Eiropas Apdrošināšanas un aroda pensiju iestādes (EAAPI) tiesāšanās izdevumus, izņemot tiesāšanās izdevumus saistībā ar pieteikumiem par iestāšanos lietā.**
- 4) ***Novis Insurance Company, Novis Versicherungsgesellschaft, Novis Compagnia di Assicurazioni, Novis Poistovňa, EAAPI, Slovērijas Republika un Komisija* sedz savus tiesāšanās izdevumus saistībā ar pieteikumiem par iestāšanos lietā.**

Luksemburgā, 2025. gada 23. maijā

Sekretārs
V. Di Bucci

Priekšsēdētāja
K. Kowalik-Bańczyk